

16 JULI 1999

SVERIGE

(11) UTLÄGGNINGSSKRIFT

7405835-5

(51) Internationell klass²

E04D 13/02

PATENT- OCH
REGISTRERINGSVERKET

(44)	Ansókan utlagd och utläggningskriften publicerad	75-03-10	Publicerings- nummer	374 578
(41)	Ansókan slimant tillgänglig	75-03-10		
(22)	Patentansókan inkom	74-05-02		
(30)	Prioritetsuppgifter (32) (33) (31) Datum Land No	-		

Siffrorna inom parentes anger internationell identifieringskod, INID-kod.

(71) Sökande: S A HÖGEDAL, SOLLEBRUNN
(72) Uppfinnare: Sök.
(74) Ombud: W R MacFie
(54) Benämning: Plåtklädsel för ett takfönster

Föreliggande uppfinning hänför sig till plåtklädsel för sådana takfönster som är öppningsbara kring en ungefär centralt belägen svängningsaxel. Plåtklädseln är då delad i anslutning till svängningsaxeln på sådant sätt att en del är fäst i karmen och sträcker sig ut över den del av bågen som svängs nedåt, medan den andra delen av klädseln är fäst i den del av bågen som svängs uppåt, och sträcker sig ut över karmen.

Svårigheten med plåtklädslar av detta slag är att de skruvar eller andra organ som används för att fästa klädseln till både resp karm fordrar hål i plåten och det är mycket svårt att få en fullgod tätning vid dessa hål.

Ändamålet med föreliggande uppfinning är att åstadkomma en klädsel, som fordrar ett minimum av fästorgan, och som icke förorsakar några hål i topplåten i de ingående delarna och som möjliggör leverans från fabrik av fönstret, komplett med passande plåtklädsel.

Det för uppfinningen kännetecknande är att den till bågen fästa delen av klädseln omfattar två rännformade enheter, en för nedre halvan av vardera av bågens mot svängningsaxeln vinkelräta sidor, medan den till karmen fästa delen utgörs av en U-formad enhet, sträckande sig över de övre halvorna av nämnda bågsidor samt den dessa förenande, övre bågsidan, varvid vardera av de rännformade enheterna är slutna vid sin nedåt vända ände och kan fästas till bågen vid denna, medan den U-formade, övre enheten, utmed bakkan ten av sitt tvärgående parti är försedd med en uppåtriktad fläns inrättad att i monterat läge omslutas och fasthållas av takets kragning runt karmen.

En utföringsform av uppfinningen kommer nedan att beskrivas med hänvisning till bifogade ritningar, på vilka fig. 1 schematiskt visar ett takfönster sett uppfifrån med en del av plåtklädseln uppskuren i anslutning till ena gångleden. Fig. 2 - 5 visar sektioner längs linjerna II - II, III - III, IV - IV resp V - V i fig. 1. Fig. 6 är en perspektivbild av det uppskurna partiet i fig. 1. Fig. 7 är ett snitt längs linje VII - VII i fig. 6, och fig. 8 är ett snitt längs linje VIII - VIII i fig. 6.

Fig. 1 visar, mycket schematiskt en bild av ett takfönster, sett uppfifrån. Fönstret är svängbart kring icke visade, horisontellt anordnade tappar, på sådant sätt att bågens nedersida svängs uppåt när fönstret öppnas.

För allmän orientering betecknas de mot svängningsaxeln vinkelräta sidorna av fönstret med 10 och 11, medan översidan är betecknad med 12 och undersidan med 13. Svängningsaxeln behöver icke vara lokaliserad i tyngdpunktsaxeln, men fönstret är icke av det slag där svängningsaxeln sammanfaller med någondera bågsidan.

Fönstret är klätt med plåt och klädseln är delad ungefär vid svängningsaxeln, så att den nedanför axeln belägna delen svängs uppåt med bågen, medan den övre delen förblir fast i karmen.

Utförandet framgår av den följande beskrivningen av fig. 1 - 5.

För uppfinningen väsentligt är att de delar av klädseln som är fästa till bågen utmed fönstersidorna 10 och 11 är utformade som skilda, rännformade enheter 14, 15, medan den del av plåtklädseln som sträcker sig över de övre delarna av de nämnda sidorna 10 och 11 samt den dessa förenande, övre sidan 12 utgörs av en U-formad enhet 16. Denna omfattar sidopartier 16a, 16b, samt överstycke 16c.

Det senare är vid sin övre kant försett med en uppåtriktad fläns 18, som i monterat läge omsluts av en del av kragningen runt karmen. De rännformade enheterna 14 och 15 är slutna vid sina nederändar och vardera fästs till den berörda bågsidans vertikala ändyta med hjälp av en skruv 19. Denna åtdras lämpligen mot en elastisk packning. De varandra mötande partierna 16a/14 resp 16b/15 av enheterna överlappar varandra vid gånglederna och fasthålls av under klädseln dolda hakorgan 20, 21, som kommer att beskrivas närmare i anslutning till fig. 6 - 8. Plåtklädseln uppåt vända ytor blir på detta sätt fria från genomgående hål, varigenom inträngande av fuktighet förhindras.

Takfönstret är av i sig själv väl känd typ med en karm 22 samt en båge 23. I ändamål att möjliggöra bågens svängande kring en, ett stycke ut på bågen belägen axel är en list 24 fäst till karmen utmed den övre halvan av fönstrets sidor 11 och 12, medan en motsvarande list 25 är fäst till bågen utmed de nedre delarna av sidorna 10 och 11.

Bågen är försedd med glasrutor 26, vilka är inkittade samt fasthållna av en glasningslist 27, vilken utmed sträckningen av den U-formade klädselenheten 16 är formad som en drivvattenlist 28. Listen 24 i karmen täcks ytterligare av en list 41 som ger den erforderliga höjdskillnaden mellan klädseln delar, vars motivering framgår av fig. 7 och 8.

Mellan karm/båge och plåtklädsel finns en isolering i form av en linjal av träfiberplatta eller annat liknande material. Denna

har, som framgår av det följande, även en styrande funktion ifråga om plåtklädseln.

Sådana linjaler 29 är fästa till bågen nedanför svängningsaxeln och andra linjaler 30 är fästa till karmen ovanför denna samt en linjal 31 utmed övre karmsidan 12.

Vid fönstrets nedre del 13 är bågen försänkt mellan de nedre ändpartierna av ramdelarna utmed sidorna 10 och 11 så att den icke hindrar vattenavrinning. Denna del av bågen är klädd med en separat plåt-del 32 som fästs till bågen på lämpligt sätt, eventuellt med flikar som täcks av enheterna 14, 15. Glasrutorna 26 sträcker sig här utanför bågens kant.

Plåtklädseln är till för att skydda trävirket och för att förhindra att regnvatten tränger in i springan mellan karm och bäge. Som inledningsvis nämnts är en del av klädseln fäst i bågen och en del i karmen. De mötande partierna av klädseln skall alltså med bibehållande av tätningsfunktionen, kunna röra sig relativt varandra. De nedåt vända ändarna av enheten 16 skall sålunda kunna omsluta de övre ändarna av enheterna 14, 15. Dessutom skall klädseln, utmed sidorna 10 och 11, medge att klädsel från det karmen omgivande taket för upp under fönstrets plåtklädsel.

För enkelhets skull visas endast ett lager takbeklädnad utgörande den plåtkrage 33 som alltid omger karmen, och det är underförstått att det under denna kan finnas ett eller flera lager takpapp.

Plåtklädseln utmed fönstrets sidor 10 och 11 är alltså bredare än karm och bäge tillsammans, och som framgår av fig. 3 och 4 skjuter isoleringslinjalerna 30 ut från karmen, så mycket att den mot glasrutan vända, nedvikta falsen 34 av plåtklädseln hålls på önskat avstånd från drivvattenlisten 28. Den från fönstret vända, nedvikta falsen 36, hålls då fri från karmen så mycket att plåtkragen 33 kan skjuta upp under plåtklädseln, samt dessutom så mycket att övre änden av den motsvarande falsen 37 vid elementen 14, 15 får plats under densamma.

I ändamål att möjliggöra en fasthållning av plåtklädseln utan genomgående fästorgan i klädselns topplåtar är först bågen försedd med ett krokformat organ 20 invid vardera svängningsleden. Formen på organet framgår bäst av fig. 7. Organet är fäst till listen 25 under den övre plåtklädseln 16 resp styr-linjalen 30, och är först ombockad uppåt och sedan tillbaka mot bågen, väsentligen 180° , så att en nedåtriktad hake 38 erhålls.

Övre änden av topplåten i elementen 14, 15 är bockad uppåt till en fläns 39 och vid montering av dessa element förs denna fläns, med elementet stående i vinkel mot bågsidan in under haken 38, varefter elementet svängs nedåt så att det omsluter karm och bäge. Elementets slutna, nedre gavel fästs därefter till bågsidans ände, lämpligen med en enda skruv, som omges av en elastisk packning. Elementen 14 och 15 är på detta sätt säkert fasthållna vid bågen.

I karmen finns likartade organ 21, som med en nedåt riktad fläns 40 sträcker sig förbi hakorganet 20, 38 vid bågen. Nederpartierna av topplåtarna 16a, 16b vid det övre klädselementet är omvikta två gånger 90° och kan fås att gripa in under haken 40.

Det övre klädselementet 16 läggs alltså plant på fönstret och skjuts längs detta upp i rätt läge. I monterat läge kommer den uppåt riktade flänsen 18 vid klädselementets överstycke 16c att omslutas av en fals 42 i plåtkragen 33. Elementet 16 säkras genom icke visade klips, som fästs till karmöverstycket och viks om flänsen 18.

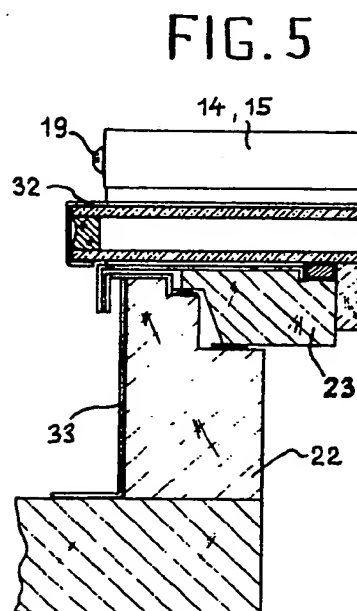
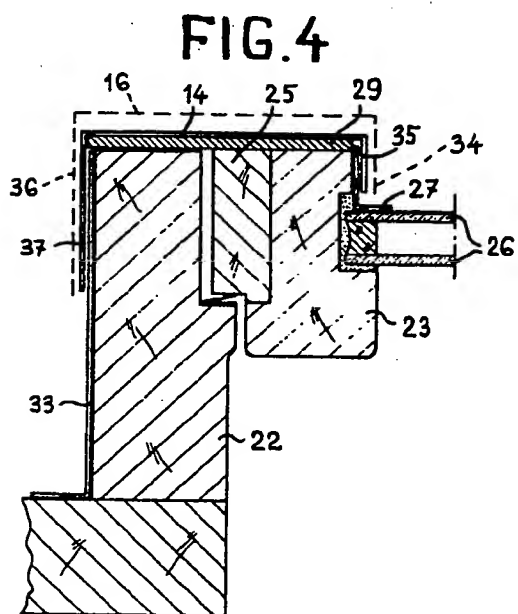
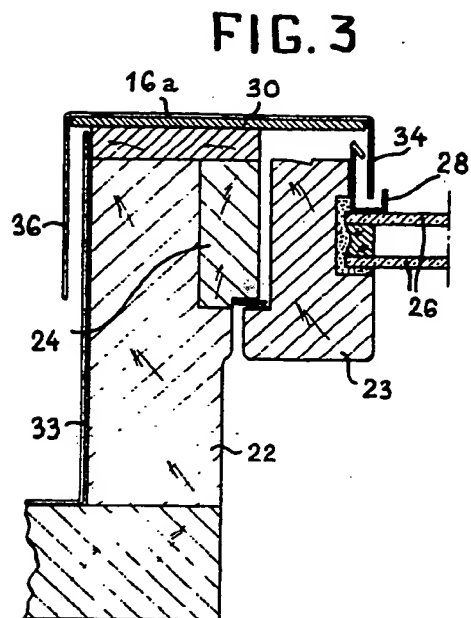
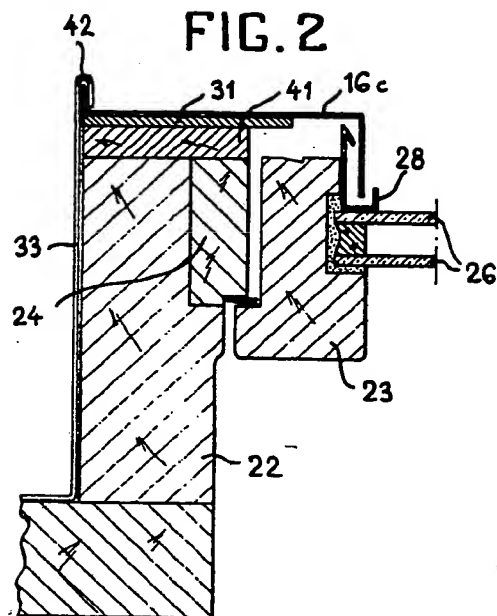
Uppfinningens detaljer, speciellt beträffande utformningen av hakorganen 20 och 21, kan variera inom ramen för efterföljande patentkrav.

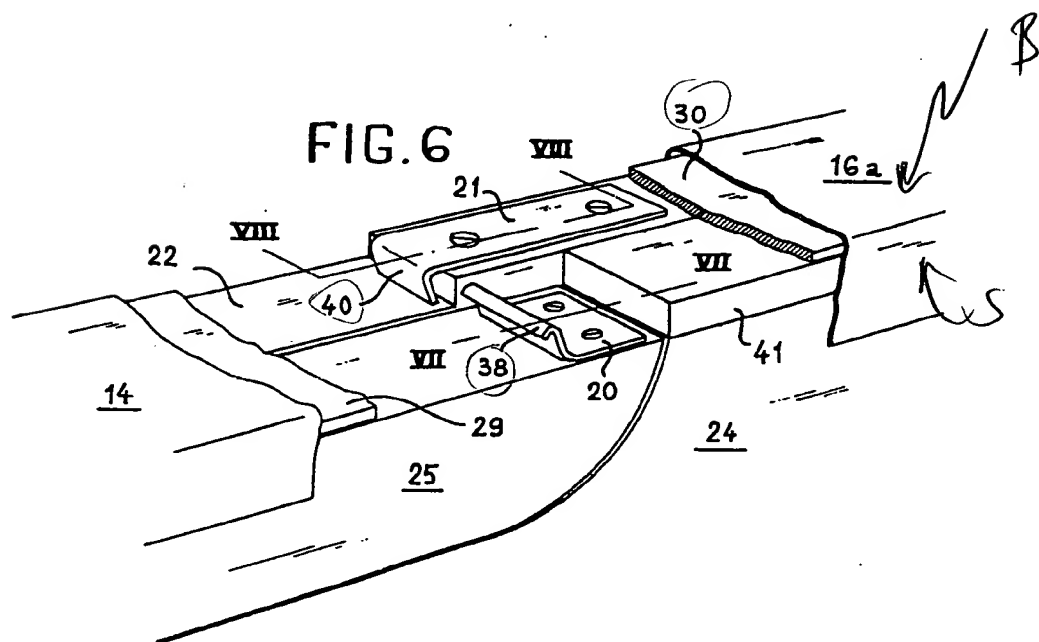
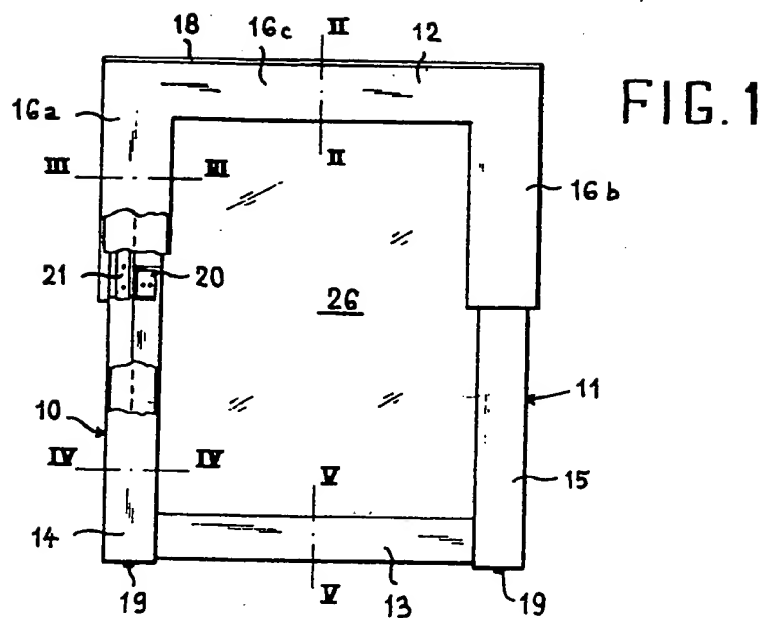
P A T E N T K R A V

1. För ett, kring en tvärgående mittaxel svängbart takfönster avsedd plåtklädsel av det slag som är delad i anslutning till fönstrets svängningsaxel på sådant sätt att en del är fäst i karmen och sträcker sig ut över den del av bågen som svängs nedåt, medan den andra delen av klädseln är fäst i den del av bågen som svängs uppåt, och sträcker sig ut över karmen, k ä n n e t e c k n a d d ä r a v, att den till bågen (23) fästa delen av klädseln omfattar två rännformade enheter (14, 15), en för nedre halvan av vardera av bågens mot svängningsaxeln vinkelräta sidor, medan den till karmen (22) fästa delen utgörs av en U-formad enhet (16) sträckande sig över de övre halvorna av nämnda bågsidor samt den dessa förenande, övre bågsidan, varvid vardera av de rännformade enheterna (14, 15) är slutna vid sin nedåt vända ände och kan fästas till bågen (23) vid nämnda nederände, medan den U-formade, övre enheten, utmed bak-kanten av sitt tvärgående parti är försedd med en uppåtriktad fläns (18) inrättad att i monterat läge omslutas och fasthållas av takets kragning (42) runt karmen.
2. Plåtklädsel enligt patentkravet 1, k ä n n e t e c k n a d d ä r a v, att vardera bågsidan (10, 11) invid gångleden är försedd med ett nedåtriktat, hakformat organ (38) inrättat att omsluta en uppåt riktad fläns (39) vid den rännformade enhetens överände.
3. Plåtklädsel enligt något av patentkravet 1 eller 2, k ä n n e t e c k n a d d ä r a v, att karmen (22) i vardera sidan, invid gångleden är försedd med ett nedåtriktat, hakformat organ (40), och att nederändan av topplåten i vardera av den U-formade enhetens sidopartier är ombockade 180° tillbaka i ändamål att kunna skjutas in under det hakformade organet vid karmen.
4. Plåtklädsel enligt något av föregående patentkrav, k ä n n e t e c k n a d a v till karmen (22) resp bågen (23) fäst isolering (29, 30) i form av en linjal av styvt material som i infäst läge är så pass mycket bredare än karmyttermåttet att den håller plåtklädseln i rätt läge och förhindrar förskjutning av plåtklädselenheterna (14 - 16) i sidled.

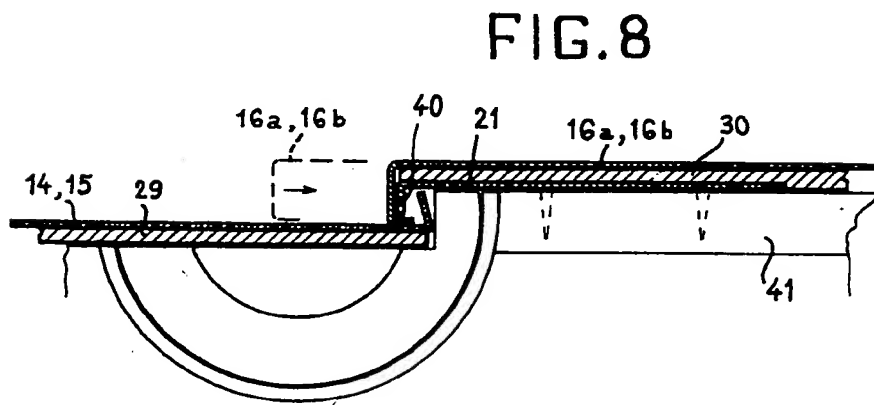
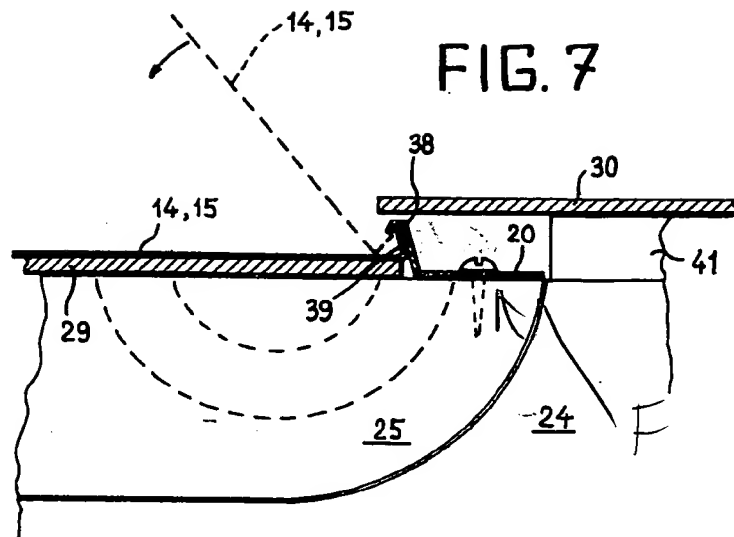
ANFÖRDA PUBLIKATIONER:

THIS PAGE BLANK (USPTO)